НАРЕДБА № Н-4 ОТ 3 ОКТОМВРИ 2025 Г. ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА МЕДИЦИНСКИ СТАНДАРТ "КОЖНИ И ВЕНЕРИЧЕСКИ БОЛЕСТИ"

Издадена от министъра на здравеопазването
Обн. ДВ. бр.85 от 14 Октомври 2025г.

Член единствен. (1) С тази наредба се утвърждава медицински стандарт по медицинска специалност "Кожни и венерически болести" съгласно приложението.

(2) Изискванията на стандарта по ал. 1 са задължителни за всички лечебни заведения, в които се осъществява дейност по кожни и венерически болести.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Лечебните заведения привеждат дейността си в съответствие с тази наредба в срок до 9 месеца от влизането ѝ в сила.

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 6, ал. 1 от Закона за лечебните заведения и отменя Наредба № 23 от 2010 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Кожни и венерически болести" (обн., ДВ, бр. 55 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 92 от 2010 г., бр. 32 от 2014 г., бр. 37 от 2016 г. и бр. 63 от 2021 г.).

Приложение към член единствен, ал. 1

Медицински стандарт "Кожни и венерически болести"

Раздел I. Основна характеристика на медицинската специалност

1. Дефиниция, основни цели и задачи на медицинската специалност.

Специалността "Кожни и венерически болести" е медицинска специалност, занимаваща се с диагностика, консервативно и оперативно лечение на кожно-венерическите заболявания, корекция на редица вродени и придобити дефекти по кожата, кожните придатъци и видимите лигавици при деца и възрастни, както и промени в повърхностните и дълбоки структури на кожата в резултат на процесите на стареене.

Венерологията като част от специалността "Кожни и венерически болести" изучава, диагностицира, лекува и периодично проследява болестите, предавани по полов път.

2. Лечение и диагностика в рамките на специалността "Кожни и венерически болести" се осъществява в следните лечебни заведения:

2.1. Лечебни заведения за извънболнична помощ:

2.1.1. амбулатория за първична медицинска помощ - индивидуална и групова практика за първична медицинска помощ;

2.1.2. амбулатория за специализирана медицинска помощ - индивидуална и групова практика за специализирана медицинска помощ по кожни и венерически болести, медицински център, медико-дентален център, диагностично-консултативен център.

2.2. Лечебни заведения за болнична помощ:

2.2.1. многопрофилна болница за активно лечение;

2.2.2. специализирана болница за активно лечение.

2.3. Комплексен онкологичен център (за оперативно лечение на онкологични заболявания на кожата и нейните придатъци).

2.4. Център за кожно-венерически заболявания.

Извънболничната и болничната помощ в областта на медицинската специалност "Кожни и венерически болести" се основава на адекватна диагностика и лечение на кожните и венерическите болести и се осъществява в обем, съответстващ на качественото лечение на пациентите.

3. Определяне на видовете дейности в обхвата на медицинската специалност.

Видовете дейности в обхвата на специалността "Кожни и венерически болести" включват диагностика, лечение, профилактика и медицинска експертиза, свързани със заболявания и възрастови изменения на кожата и кожните придатъци, както и със заболявания, предавани по полов път.

В обхвата на специалността "Кожни и венерически болести" попадат и оперативни процедури за отстраняване на доброкачествени и злокачествени образувания на кожата и нейните придатъци, като дерматохирургичните интервенции се извършват в рамките на анатомичните слоеве до нивото на мускулната фасция, включително епидермис, дерма и хиподерма.

Видовете дейности включват още неоперативни инвазивни и миниинвазивни процедури и прилагане на лазерни и енергийно-базирани устройства (ЕБУ) и други апаратни методи с цел терапия, промяна, възстановяване, нормализиране и/или подобрение на външния вид и функцията на кожата, полулигавиците, лигавиците, мускулите, повърхностно-мускулна апоневротична система, както и кожните придатъци.

3.1. Диагностика, консервативно, оперативно лечение, лечебно-рехабилитационни и други дейности по кожно-венерически болести:

3.1.1. Анамнеза.

3.1.2. Методи за изследване:

3.1.2.1. физикални методи на изследване - оглед, оглед с лупа, витропресия, палпация, дерматоскопия, оглед на светлината на Wood, дигитални снимки с висока резолюция, дигитална дерматоскопия и други методи със или без използване на изкуствен интелект за диагностика на заболявания на кожата, нейните придатъци и видимите лигавици и полулигавици, включително на кожни преканцерози и неопластични заболявания, развиващи се в кожата, нейните придатъци и видимите лигавици;

3.1.2.2. интерпретация на лабораторни изследвания - химични, биохимични, бактериологични, вирусологични, микологични, имунологични, имунохистохимични, имунофлуоресцентни, имуносерологични, електронно-микроскопски, молекулярно-биологични, генетични, както и всички други методи за диагностика, използващи съвременни технологии;

3.1.2.3. функционални методи - капиляроскопия, трансепидермална водна загуба, ехография на кожа, подкожие и подлежащи структури, фоточувствителност, фотопач тест, епикутанно тестуване (пач тест), прик тест, скарификационни проби, интрадермално тестуване, трихоскопия, фотодинамична диагностика, 3D анализатор на кожата;

3.1.2.4. биопсични методи за хистологична диагноза на бенигнени и малигнени кожно-венерологични заболявания, имунохистохимични, имунофлуоресцентни и имуносерологични методи след консултация или съвместно със специалист по дерматохистопатология;

3.1.2.5. бактериологични, вирусологични, микологични и паразитологични методи (при необходимост).

3.1.3. Основни методи на лечение в кожно-венерическите заболявания:

3.1.3.1. медикаментозно лечение;

3.1.3.2. фототерапия;

3.1.3.3. климатотерапия;

3.1.3.4. балнеотерапия;

3.1.3.5. физиотерапия;

3.1.3.6. криотерапия;

3.1.3.7. терапия с лазерни, светлинни и енергийно-базирани устройства;

3.1.3.8. хирургично лечение;

3.1.3.9. инвазивни, миниинвазивни и неинвазивни процедури;

3.1.3.10. рехабилитационни дейности.

3.1.3.11. други.

3.1.4. Предоставяне на медицинска експертиза:

3.1.4.1. експертиза на временната неработоспособност и трайно намалената работоспособност;

3.1.4.2. съдебно-медицинска експертиза;

3.1.4.3. експертиза при професионални заболявания.

3.1.5. Консултативна и методична помощ:

3.1.5.1. пряко или по документи консултиране на клинични случаи по искане на лекуващ лекар (екип) или консултации на пациент с кожно-венерически заболявания и състояния;

3.1.5.2. подпомагане организацията на плановите и спешните медицински дейности.

4. Описание на интердисциплинарните дейности между медицинската специалност "Кожни и венерически болести" и други медицински специалности и дефиниране на взаимодействието и координацията между тях.

4.1. Задължителни консултации при пациенти, подлежащи на оперативно лечение под обща анестезия от лекари с призната специалност по:

4.1.1. "Анестезиология и интензивно лечение";

4.1.2. "Вътрешни болести";

4.1.3. "Кардиология" - само по преценка на специалист "Вътрешни болести";

4.1.4. "Педиатрия" при пациенти под 18 години.

4.2. Консултациите по т. 4.1 могат да бъдат извършени от лекар от същото или от друго лечебно заведение.

4.3. Консултации с лекар с друга призната специалност при наличие на показания и по преценка на лекаря-специалист по кожно-венерически заболявания:

4.3.1. "Образна диагностика";

4.3.2. "Ревматология";

4.3.3. "Клинична алергология";

4.3.4. "Ендокринология и болести на обмяната";

4.3.5. "Клинична лаборатория";

4.3.6. "Неврохирургия";

4.3.7. "Лицево-челюстна хирургия";

4.3.8. "Очни болести";

4.3.9. "Клинична хематология";

4.3.10. "Трансфузионна хематология";
4.3.11. "Гастроентерология";
4.3.12. "Нефрология";
4.3.13. "Урология";
4.3.14. "Пневмология и фтизиатрия";
4.3.15. "Акушерство и гинекология";
4.3.16. "Педиатрия";
4.3.17. "Нервни болести";
4.3.18. "Психиатрия";
4.3.19. "Медицинска онкология" - химиотерапевт/лъчетерапевт;
4.3.20. "Хирургия";
4.3.21. "Клинична микробиология";
4.3.22. "Инфекциозни болести";
4.3.23. "Обща и клинична патология";
4.3.24. други.

Раздел II. Изисквания към лицата, осъществяващи професионална дейност по специалността "Кожни и венерически болести"

1. Изисквания към специалиста по кожни и венерически болести.

Специалистът по кожни и венерически болести извършва самостоятелно и/или в екип с други медицински специалисти дейности в обем, съответстващ на придобитите при обучението му по специалността квалификация, компетентности и умения.

2. Изисквания към специализанта и лекаря без специалност по кожни и венерически болести.

Специализантът по кожни и венерически болести и лекарят без специалност работят в рамките на своята квалификация и компетентност под наблюдението, контрола и ръководството на лекар с призната специалност по "Кожни и венерически болести".

3. Изисквания към лекаря с друга клинична специалност.

При изпълнението на дейностите от областта на медицинската специалност "Кожни и венерически болести" в зависимост от конкретната необходимост могат да работят и лекари с други медицински специалности, които в екип и под ръководството на лекар-специалист по кожни и венерически болести могат да участват в лечебно-диагностичния процес.

4. Дейности в обхвата на медицинската специалност "Кожни и венерически болести", изискващи допълнителна квалификация: дерматохистопатология, имунофлуоресценция и имунохистохимия, удостоверена със съответния документ за преминато обучение и успешно положен изпит по реда на продължаващото медицинско обучение с продължителност от минимум шест месеца.

5. Изисквания към медицинските специалисти, осъществяващи здравни грижи.

5.1. Специалистите по здравни грижи осъществяват професионална дейност в рамките на придобитата квалификация и компетентността си по реда на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на лекарските асистенти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите.

5.2. Специалистите по здравни грижи участват във форми на продължаващо медицинско обучение в областта на специалните здравни грижи за дерматологично болни пациенти и повишават професионалната си квалификация съобразно нивата в Квалификационната рамка за професионално развитие.

6. Изисквания към други лица, осъществяващи професионална дейност, имаща отношение към специалността.

Лица с немедицинско образование могат в рамките на своята професионална квалификация и компетентност да участват като членове на екипа в извършването на дейностите. Конкретните права, задължения и отговорности на лицата с немедицинско образование се определят в длъжностната характеристика, утвърдена от ръководителя на лечебното заведение.

Раздел III. Изисквания за осъществяване на дейността по специалността

Устройството на структурите, в които се осъществява дейност по медицинската специалност "Кожни и венерически болести", отговаря на минималните изисквания по Наредба № РД-02-20-3 от 21.12.2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата (ДВ, бр. 5 от 2016 г.).

1. Изисквания за осъществяване на дейността в амбулатории за първична извънболнична медицинска помощ.

1.1. Няма специфични изисквания към структурата за осъществяване на дейността.

1.2. Изисквания за вида и обема медицински дейности.

В амбулаториите за първична медицинска помощ общопрактикуващият лекар в рамките на компетентността си може да извършва преглед на пациент с кожни и венерически заболявания. Общопрактикуващият лекар може да извършва следните дейности:

1.2.1. ориентировъчен преглед;

1.2.2. разпознаване на случаи с кожно-венерическа патология и насочване при необходимост за консултация със специалист;

1.2.3. назначаване при необходимост извършването на медико-диагностични дейности (клинико-лабораторни и инструментални изследвания) и/или консултация с други специалисти;

1.2.4. извършва дейности в обем, съответстващ на придобитите при обучението му по специалността "Обща медицина" квалификация, компетентности и умения.

2. Изисквания за осъществяване на дейността по специалността в амбулатории за специализирана извънболнична медицинска помощ, осъществяващи дейност по кожни и венерически болести:

2.1. Изисквания към структурата: кабинетът по кожни и венерически болести се използва за преглед на пациенти, снемане на анамнеза, дерматологичен статус, попълване на медицинска документация, провеждане на обучението на болния и назначаване на лечение.

2.2. Изисквания към оборудването: лекарско бюро, стол, шкаф за документи, медицинска кушетка или манипулационна хирургическа маса, мивка с течаща топла и студена вода, контейнер за събиране на биологични отпадъци и контейнер за остри режещи предмети, еднократни ръкавици, съответен инструментариум спрямо вида на специализираната дейност.

2.3. Изисквания към апаратурата: спрямо вида на специализираната дейност по този стандарт и отговарящо на актуалните нормативни изисквания по Закона за медицинските изделия и др.

2.4. Изисквания към персонала:

2.4.1. В кабинет по кожни и венерически болести на лечебни заведения за извънболнична помощ дейността се ръководи и извършва от лекар с призната специалност "Кожни и венерически болести". В кабинета по кожни и венерически болести може да работи и специализант или лекар без или със друга специалност, който изпълнява дейността под контрола и ръководството на лекар с призната специалност "Кожни и венерически болести".

2.4.2. В кабинета по кожни и венерически болести може да работи медицинска сестра, която осъществява промотивни, профилактични, клинични и рехабилитационни здравни грижи в съответствие с кодекса за професионална етика и в рамките на своите компетенции самостоятелно или под ръководството на лекар-специалист по кожни и венерически болести.

2.4.3. В кабинета по кожни и венерически болести могат да работят и лица с немедицинско образование, които в рамките на своята професионална квалификация и компетентност участват като членове на екипа в извършването на дейностите. Конкретните права, задължения и отговорности на лицата с немедицинско образование се определят в длъжностната характеристика по сключен трудов договор или изрично в условията по сключен граждански договор.

2.5. Стерилизацията и дезинфекцията, както и събирането, съхраняването и последващото третиране на битовите отпадъци и опасните отпадъци от медицинската дейност, се извършват в съответствие с действащите нормативни изисквания.

2.6. Освен общите изисквания за извършване на специализираните дейности по кожни и венерически болести по предходните точки (относно структура, обрудване, апаратура и персонал) е необходимо структурите да отговарят на следните допълнителни изисквания:

2.6.1. за изпълнение на дейност "Съдови дерматози":

2.6.1.1. преглед, снемане на анамнеза, статус, обработка на язвите, превръзки, провеждане обучение на болния и назначаване на лечение на пациенти със съдови болести, водещи до кожни заболявания;

2.6.1.2. при необходимост да има достъп до структури, осигуряващи услуги по дерматохистопатология, микробиология, дерматоалергология, условия за амбулаторна хирургия или договор с упоменатите звена или лаборатории;

2.6.1.3. манипулационна - за извършване на различни видове малки оперативни манипулации с локална анестезия;

2.6.2. за изпълнение на дейност "Дерматоалергология" самостоятелно, а в случай на невъзможност за самостоятелно извършване е необходимо да има договор с друго лечебно заведение на територията на същата община, изпълняващо дейността:

2.6.2.1. стандартна серия за епикутанно тестуване;

2.6.2.2. серия за интрадермално тестуване;

2.6.2.3. прик тестове;

2.6.2.4. тестове и субстанции в съответни концентрации;

2.6.2.5. манипулационна или обособено място в кабинета с минимално обзавеждане: хладилник за съхранение на алергени; масичка за извършване на кожно-алергичните проби; спешен шкаф с медикаменти за първа помощ;

2.6.3. за извършване на дейност по фототерапия: апарат за фототерапия с UVA и/или UVB лъчи;

2.6.4. за извършване на дейност по криотерапия: дюаров съд и/или термоси за съхранение на течен азот;

2.6.5. за извършване на дерматохирургична дейност:

2.6.5.1. манипулационна или обособено място в кабинета с минимално обзавеждане: операционна маса или кушетка;

2.6.5.2. хирургически инструментариум (скалпели, пинцети, хемостатични инструменти, ножици, иглодържатели) за малки и средни амбулаторни операции;

2.6.5.3. превързочни и шевни материали (марли, стерилни превръзки, хиругични конци);

2.6.5.4. електрокоагулатор;

2.6.5.5. допълнителен източник на светлина (подвижна операционна лампа);

2.6.5.6. автоклав или осигурявне на възможност за стерилизация чрез договор с външен изпълнител или използване на еднократен хирургичен инструментариум и консуматив;

2.6.5.7. за осигуряване на по-високо качество на дейността може да се използват допълнително: енергийно-базирани устройства;

2.6.6. за извършване на дейност по дерматохистопатология:

2.6.6.1. микроскоп;

2.6.6.2. хистотека;

2.6.6.3. оборудване и възможност за изготвяне на хистологични препарати или договор със специализирана лаборатория;

2.6.7. за извършване на дейност по дерматомикология:

2.6.7.1. микроскоп с оборудване за флуоресцентна микроскопия (или флуоресцентен микроскоп);

2.6.7.2. гинекологичен стол или кушетка;

2.6.7.3. лампа на WOOD;

2.6.7.4. среди на Сабуро;

2.6.7.5. хладилник за съхранение на проби.

2.6.8. за извършване на дейност по имунофлуоресцентна диагностика на кожните заболявания:

2.6.8.1. замразяващ микротом;

2.6.8.2. светлинен микроскоп с екипировка за флуоресцентна микроскопия;

2.6.8.3. хладилник;

2.6.8.4. фризер (-70 °C);

2.6.8.5. оборудване за изготвяне на препарати с флуоресцентни антисеруми;

2.6.8.6. предметни и покривни стъкла;

2.6.8.7. скалпел, пинсети, ножици;

2.6.8.8. лабораторна стъклария (кювети, колби, епруветки и др.) и стативи за епруветки;

2.6.8.9. термос за течен азот за бързо замразяване на биопсични материали;

2.6.8.10. pH метър;

2.6.8.11. автоматични пипети;

2.6.8.12. апаратура (центрофуга, вортекс за разбъркване на серумите; лабораторна везна, клатачки);

2.6.8.13. ръкавици за работа при минусова температура;

2.6.8.14. лабораторни шкафове и плотове;

2.6.9. за извършване на дейност по естетична дерматология:

2.6.9.1. апарат за електрокоагулация и/или лазерна апаратура и/или други енергийно-базирани устройства;

2.6.9.2. лупа и/или дерматоскоп;

2.6.9.3. хладилник за съхранение на материали;

2.6.9.4. инструментариум за еднократна употреба (игли, спринцовки, канюли, тампони, дезифектанти и др.);

2.6.9.5. еднократни шапки-боне;

2.6.9.6. еднократни калцуни;

2.6.9.7. еднократен чаршаф;

2.6.10. за изпълнение на дейност по диагностика и лечение на полово предавани болести:

2.6.10.1. микроскоп;

2.6.10.2. спиртна лампа;

2.6.10.3. микробиологично йозе или тампони;

2.6.10.4. скалпел;

2.6.10.5. хладилник за съхранение на проби и среди;

2.6.10.6. епруветки и епруветки с транспортни среди;

2.6.10.7. контейнери за еякулат и стерилна урина, вакутейнери;

2.6.10.8. предметни и покривни стъкла;

2.6.10.9. инструментариум за еднократна употреба (спекулуми, шпатули, тампони, кюрети, ножици и др.);

2.6.10.10. манипулационна кушетка или гинекологичен стол;

2.6.10.11. за осигуряване на по-високо качество на дейността допълнително се изискват: термос за течен азот или апарат за криотерапия/криохирургия; енергийно-базирани устройства.

2.7. Изисквания към организацията на дейността и взаимодействията (вътрешни и външни): при хронични състояния се извършва диагностично уточняване на заболяването (включващо анамнеза, клиничен преглед, изследвания за диагностика на кожно-венерични заболявания, диференцирани лабораторни изследвания, инструментални изследвания), след което пациентът се насочва за консултация към лечебно заведение за болнична помощ, в което се осъществява дейност по кожни и венерически болести.

3. Изисквания за осъществяване на дейността по специалността в лечебните заведения за болнична помощ (многопрофилни и специализирани болници) с клиники и/или отделения по кожни и венерически болести от второ ниво на компетентност:

3.1. Изисквания към структурата:

3.1.1. Устройство и оборудване на помещенията - специфични изисквания:

3.1.1.1. Отделението/клиниката по кожни и венерически болести разполага със следните помещения: болнични стаи, манипулационна, сестринска работна стая, лекарски кабинети, кабинет на старшата медицинска сестра, съблекалня, кухненски офис, стая за подготовка на болните за операция или изследване, помещения за персонала, помещение за дезинфекция, складове; препоръчително е да има стая за интензивни грижи с максимум 4 легла.

3.1.1.2. Стерилизацията и дезинфекцията, както и събирането, съхраняването и последващото третиране на битовите отпадъци и опасните отпадъци от медицинската дейност, се извършват в съответствие с действащите нормативни изисквания.

3.1.2. Териториалното място, където се извършва кожно-венерическата оперативна намеса, трябва да позволява безпроблемно транспортиране към операционна зала, а от нея към болнична стая в отделение/клиника по кожно-венерически болести. Мястото за извършване на дерматологичната оперативна намеса трябва да отговаря на изискванията за

оборудване, хирургически инструментариум, консумативи, пространствени, комуникационни и хигиенни условия за безпроблемно извършване на операция с необходимия обем и сложност. Операциите при кожно-венерическите заболявания се извършват в обособени територии на лечебните заведения: манипулационни, операционни.

3.1.3. Задължителни изисквания за осигуреност с медицинска апаратура, оборудване и техника и други условия за осъществяване на дейността:

3.1.3.1. Осигуреност с апаратура на структурата (отделение/клиника): дерматоскоп; електрокоагулатор; уреди за криотерапия; съд за течен азот; микроскоп; апарат за ЕКГ; гинекологичен стол; теглилка; носилка; колесен стол; хладилници; кислородна инсталация при разкрити интензивни легла на отделението/клиниката.

3.1.3.2. Осигуреност с други условия/структури:

3.1.3.2.1. Наличие на собствена или по договор клинична лаборатория от второ ниво на компетентност на територията на населеното място, на което се осъществява дейността по кожни и венерически болести.

В случаите, когато лечебното заведение не разполага със собствена клинична лаборатория от второ ниво на компетентност, то следва да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория, отговаряща на изискванията за второ ниво на компетентност съгласно медицински стандарт "Клинична лаборатория", по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория - структура на друго лечебно заведение. С договора задължително се обезпечава 24-часово осъществяване на дейностите по клинична лаборатория за нуждите на клиниката/отделението по кожни и венерически болести.

3.1.3.2.2. Наличие на собствена или по договор микробиологична лаборатория на територията на населеното място, на което се осъществява дейността по кожно-венерически заболявания с възможност за обезпечаване със стандартни и специализирани (ELISA, серологични тестове за сифилис и др.) микробиологични изследвания.

3.1.3.2.3. Наличие на собствена структура по образна диагностика, отговаряща минимум на второ ниво на компетентност съгласно стандарта по "Образна диагностика" с възможност за осигуряване на непрекъснато 24-часово обслужване на лечебното заведение, включително и при спешни състояния.

3.1.3.2.4. Наличие в лечебното заведение на анестезиологичен екип за обезпечаване при необходимост на процедури под анестезия и реанимационни дейности.

3.1.3.2.5. Наличие на собствено хирургично отделение/клиника или договор с лечебно заведение за болнична помощ, разполагащо с отделение/клиника по хирургия на територията на населеното място, на което се осъществява дейността по кожно-венерически заболявания.

3.1.3.3. Наличие на собствена или по договор с друго лечебно заведение структура (отделение/лаборатория) по дерматохистопатология и имунофлуоресценция на територията на същото или на територията на друго населено място.

3.2. Изисквания за персонал:

3.2.1. В структурата работят лекар/и със специалност по кожни и венерически болести, под чийто/чиито контрол и ръководство могат да работят и лекар/и с друга специалност или без специалност, които осигуряват оказване на пълноценни грижи за изпълнявания обем и сложност на дейността.

3.2.2. Изисквания за допълнителна квалификация на лекарите (в структурата, в лечебното заведение): съгласно раздел II, т. 4 от настоящия медицински стандарт.

3.2.3. Броят на медицинските сестри се определя от обема и интензивността на здравните грижи, които се извършват в отделението/клиниката. При определяне на броя на медицинските сестри е препоръчително да се прилага Методиката за изчисляване на необходим персонал (медицински сестри), препоръчана от Международния съвет на медицинските сестри (ICN).

3.2.4. Няма други специфични специалисти/лица (в структурата, в лечебното заведение).

3.2.5. Няма допълнителни/препоръчителни условия за осигуряване на високо качество на медицинските дейности.

3.3. Изисквания към процеса на осъществяване на дейността:

3.3.1. Изисквания за вида и обема медицински дейности: структурата трябва да може да осъществява целия спектър от нозологични единици на дерматологията и венерологията без кожни лимфоми, еритродермии и животозастрашаващи дерматози.

3.3.2. Допълнителни препоръчителни изисквания към структурите от второ ниво на компетентност за извършване на диагностично-лечебна дейност по:

3.3.2.1. алергодерматози: остра и хронична уртикария, ангиоедем, атопична екзема, алергичен и иритативен контактен дерматит, алергична пурпура и васкулит, лекарствено-индуцирани дерматози, фотоалергични реакции;

3.3.2.2. полово предавани болести: бактериални инфекции (сифилис, гонокция, шанкроид, хламидиални инфекции, гранулома ингвинале, бактериална вагиноза, микоплазмени урогенитални инфекции, неспецифични бактериални уретрити), вирусни инфекции (генитален херпес, папиломни вирусни инфекции, СПИН, хепатит, протозойни, микотични и ектопаразитни (скабиес и педикулоза);

3.3.2.3. болести на съединителната тъкан: локализирана и системна склеродермия, лупус еритематозус (хроничен кожен), кожни форми на дерматомиозит, смесена съединителнотъканна болест;

3.3.2.4. автоимунни булозни заболявания: пемфигус, булозен и цикатризиращ пемфигоид, пемфигоид на бременните, булозна епидермолиза, дерматитис херпетиформис, линеарна IgA-булозна дерматоза;

3.3.2.5. еритемо-сквамозни дерматози, псориазис, питириазис рубра пиларис, питириазис розеа, тежки форми на себореен дерматит и др.;

3.3.2.6. инфекциозни кожни заболявания: пиодермии, еризипел, фурунлулози, абсцеси, флегмони;

3.3.2.7. наличие на структура по дерматохирургия за лечение на доброкачествени и злокачествени кожни тумори и други кожни образувания;

3.3.2.8. наличие на собствена или сключен договор с лечебно заведение, което разполага със структура (отделение/лаборатория) по дерматохистопатология и имунофлуоресценция на територията на същото или на територията на друго населено място.

3.3.3. Изисквания към организацията на дейността и взаимодействията (вътрешни и външни): структурите по "Кожни и венерически болести" от второ ниво на компетентност консултират всички отделения/клиники в лечебното заведение, които имат нужда от дермато-венерологична консултация.

4. Изисквания за осъществяване на дейността по специалността в лечебните заведения за болнична помощ (многопрофилни и специализирани болници с клиники и/или отделения по кожни и венерически болести от трето ниво на компетентност):

4.1. Изисквания към структурата: препоръчителен минимум легла - 10.

4.2. Изисквания за осигуреност с медицинска апаратура, оборудване, техника и други условия за осъществяване на дейността:

4.2.1. задължителни са изискванията за второ ниво на компетентност по раздел III, т. 3.1.3;

4.2.2. апарат за фототерапия с възможност за лечение с UBV и UVA лъчи;

4.2.3. съдове за течен азот - 2 броя;

4.2.4. хирургична манипулационна;

4.2.5. задължително използване на операционния блок на лечебното заведение при евентуална необходимост от обща анестезия;

4.2.6. наличие на кислородна инсталация или използването на реанимационното отделение на лечебното заведение при разкрити интензивни легла на отделението/клиниката;

4.2.7. наличие на собствена или осигурена по договор структура (отделение/лаборатория) по дерматохистопатология и имунофлуоресценция на територията на същото или на територията на друго населено място;

4.2.8. наличие на собствена клинична лаборатория от трето ниво на компетентност на адреса на осъществяване на дейността по кожни и венерически болести;

4.2.9. наличие на собствена структура по образна диагностика, разполагаща с рентгенова апаратура като наличието на КТ или МР апаратура, която може да бъде осигурена и по договор с друго лечебно заведение, което задължително трябва да е на територията на населеното място, в което се намира структурата от трето ниво на компетентност по "Кожни и венерически болести", с възможност за осигуряване на непрекъснато 24-часово обслужване на лечебното заведение, включително и при спешни състояния;

4.2.10. наличие на собствена микробиологична лаборатория в лечебното заведение с възможност за ELISA изследвания;

4.2.11. наличие в лечебното заведение на собствено отделение/клиника по анестезиология и интензивно лечение;

4.2.12. наличие в лечебното заведение на хирургично отделение/клиника от трето ниво на компетентност;

4.2.13. наличие в лечебното заведение на собствена структура (отделение/лаборатория) по обща и клинична патология;

4.2.14. наличие на съвременна аудио-визуална апаратура и помещения, осигуряващи наличие на съвременно ниво на обучение;

4.2.15. осигуреност с апаратура и структури/дейности (други условия), които могат да бъдат осигурени по договор с други лечебни заведения със задължение за достъп до апаратура и структурите/дейностите по тази точка в условия на спешност в рамките на 24 часа:

4.2.15.1. лаборатория по молекулярна диагностика;

4.2.15.2. генетична лаборатория/отделение/клиника.

4.3. Допълнителни препоръчителни условия за осигуряване на високо качество на медицинските дейности:

4.3.1. Разкрито звено за имунофлуоресцентна диагностика в клиниката/отделението по кожни и венерически болести от трето ниво на компетентност или сключен договор с лаборатория/отделение/клиника на друго лечебно заведение, която може да осъществява такава дейност:

4.3.1.1. В структурата за имунофлуоресцентно изследване на кожата се извършва специализирана лабораторна диагностика на придобитите автоимунни булозни дерматози (пемфигус, пемфигоид, придобита булозна епидермолиза, херпетиформен дерматит, IgA-линеарна булозна дерматоза и пр.), съединителнотъканните заболявания на кожата (лупус еритематозус, склеродермия, дерматомиозит, смесена съединителнотъканна болест, васкулити и пр.) и други имуно-медиирани дерматози (лихен планус, порфирия кутанеа тарда и др.). Извършват се имунохистохимични и имуносерологични диагностични техники, а именно: директна имунофлуоресценция (ДИФ) на кожа за доказване на ин виво отложени в кожата автоантитела, индиректна имунофлуоресценция (ИИФ) за доказване на циркулиращи в телесните течности автоантитела и комплемент-индиректна имунофлуоресценция (КИИФ) за доказване на циркулиращи комплемент-фиксиращи автоантитела, ензимно-свързан имуносорбентен анализ (ELISA).

4.3.1.2. В звеното работи лекар с призната специалност по "Кожни и венерически болести" и допълнителна квалификация по имунофлуоресцентна диагностика (с продължителност на обучението не по-малко от 6 месеца), доказана със съответния сертификат, както и лаборант. ELISA методът за доказване на циркулиращи антитела при автоимунните булозни дерматози се извършва върху комерсиални китове.

4.3.1.3. Структурата за имунофлуоресцентно изследване на кожата, която е част от отделението/клиниката по кожни и венерически болести от трето ниво на компетентност, се състои от: кабинет, основно помещение за лабораторна дейност и затъмнено помещение за работа с флуоресцентен микроскоп.

4.3.1.3.1. Кабинетът се използва за клинична консултация на болните с булозни и други автоимунни дерматози, в това число анамнеза, дерматологичен преглед, преценка на необходимостта от провеждане на ДИФ, ИИФ или КИИФ и ELISA получаване на кръвни проби и/или мехурна течност, приготвяне на цитонамазка от дъно на мехурна лезия, попълване на съответните фишове за имунофлуоресцентно изследване и лабораторни журнали. Кабинетът може да бъде отделен от основното лабораторно помещение или да се обособи като функционална част от него.

4.3.1.3.2. Основното помещение за лабораторна дейност се използва за всички манипулации по подготовка на биопсичните материали за ДИФ, включително приготвяне на криостатни срези, подготовка на субстратите за ИИФ, сепариране на човешка кожа за ДИФ или ИИФ върху сепарирана кожа, отделяне на серум чрез центрофугиране, аликвотиране на серумните проби за работа и съхранение, подготовка на работните концентрации на серум и/или други телесни течности за изследване чрез ИИФ и ELISA, подготовка на работни разреждания на флуоресцентните антисеруми, накапване, инкубация, измиване и монтиране на препаратите за ДИФ, ИИФ и/или КИИФ и спектрофотометрично отчитане на плаките за ELISA, водене на документация.

4.3.1.3.2.1. Основното помещение за лабораторна дейност трябва да бъде оборудвано с лабораторни плотове, замразяващ микротом, спектрофотометър, хладилник, центрофуга, минусов хладилник с температура до -70 °C, фризер с температура минимум -20 °C, вертикален ажитатор за епруветки, pH метър, лабораторна везна, сушилня за лабораторна посуда, термостат, термос за съхранение на течен азот, столове на колела, масичка на колела за разполагане на предметните стъкла и други инструменти за подготовка на криостатните срези, пластмасови или дървени кутии за съхранение на криостатни срези, шкафове за съхранение на лабораторни материали и реактиви, библиотечен шкаф за документи, латексови ръкавици, терморъкавици за работа със замразяващия микротом, предпазни очила за работа с биологични материали, ваничка с

дезинфекционен разтвор за дезинфекция на резци, барабани за водна стерилизация, метални кутии или контейнери за изхвърляне на използвани игли и други режещи заразни материали, мивка с течаща топла и студена вода, журнал за регистриране на проведените манипулации, добро естествено и изкуствено осветление, лабораторни реактиви и консумативи, лабораторна стъклария - десетмилилитрови стъклени шишета, стъклени епруветки, стативи за епруветки, пластмасови криоепруветки със запушалка, петрита, бехерови чаши, колби, мерителни цилиндри, стъклени и автоматични пипети с различен калибър, предметни и покривни стъкла, консумативи - филтърна хартия, марля, памук, спирт, дестилирана вода, дезинфектанти, минимум 6 електрически контакта, електрически разклонители, телефон, компютър.

4.3.1.3.3. Затъмнено помещение (тъмен бокс) - служи за отчитане на препаратите за ДИФ, ИИФ и КИИФ под флуоресцентен микроскоп.

4.3.1.3.3.1. Затъмненото помещение (тъмен бокс) трябва да бъде оборудвано по следния начин: плот с монтиран микроскоп с приставка за флуоресцентна микроскопия, фотоприставка, стол, работни журнали за вписване на резултатите, журнал за фотодокументация, шкаф за съхранение на диапозитиви и друга фотодокументация, инструменти и консумативи за поддръжка на микроскопа.

4.3.2. Разкрито звено (специализирано диагностично отделение или лаборатория по дерматохистопатология и имунохистохимия), осъществяващо дейност по дерматохистопатология и имунохистохимия към отделение/клиника по "Кожни и венерически болести" от трето ниво на компетентност, или сключен договор с лечебно заведение, притежаващо лаборатория/отделение/клиника, осъществяващи тези дейности.

4.3.2.1. В такова звено работи лекар с призната специалност по "Кожни и венерически болести" или лекар с призната специалист по "Обща и клинична патология", като и за двете специалности е задължителна и допълнителна квалификация по дерматохистопатология и имунохистохимия (с продължителност на обучението не по-малко от 6 месеца), доказана със съответния сертификат в областта на дерматохистопатологията и имунохистохимията и лаборант.

4.3.2.2. Обект на изследване са всички възпалителни заболявания на кожата и кожните придатъци, доброкачествени и злокачествени тумори на кожата и на кожните придатъци (вкл. базоцелуларен и спиноцелуларен карцином, злокачествен меланом, кожни лимфоми). Изследваният материал може да бъде цитологичен, шейв биопсия, пънч биопсия, инцизионна биопсия или ексцизия на кожни лезии.

4.3.2.3. Звеното по дерматохистопатология и имунохистохимия се състои от приемен кабинет, основно помещение за лабораторна дейност и зала за микроскопско изследване.

4.3.2.3.1. Кабинетът се използва за клинична консултация на болните с дерматологични заболявания, в това число анамнеза, дерматологичен преглед, преценка на необходимостта от провеждане на цитологично изследване, биопсично (хистологично) и/или имунохистохимично изследване, попълване на съответните фишове за хистологично и/или имунохистохимично изследване и лабораторни журнали; кабинетът може да бъде отделен от основното лабораторно помещение или да се обособи като функционална част от него.

4.3.2.3.2. Основно помещение за лабораторна дейност - използва се за всички манипулации по подготовка на биопсичните материали от кожа, подкожие, мускули, лимфни възли, включително приготвяне на криостатни срези, подготовка на субстратите за хистопатологично (ХИ) и имунохистохимично изследване (ИХИ), работа и съхранение,

подготовка на работните концентрации за имунохистохимично изследване (ИХИ), накапване, инкубация, измиване и монтиране на препаратите за ХИ, ИХИ, водене на документация. Звеното по дерматохистопатология и имунохистохимия трябва да е с възможности за бърза проточно-отточна вентилация, добро общо и локално (на работните места) осветление, противопожарна защита с приемно помещение за биопсични и хирургични материали, лабораторна стъклария, реактиви, лабораторно обзавеждане.

4.3.2.3.3. Зала за микроскопско изследване - служи за отчитане на хистологичните и имунохистохимичните препарати чрез използването на светлинен микроскоп; хистотека - състои се от шкафове за дългогодишно съхраняване на парафинови блокчета и препаратите на стъкло.

4.3.3. Разкрито звено по дерматоалергология в клиника/отделение от трето ниво на компетентност или се сключва договор с лечебно заведение, разполагащо със структура, осъществяваща такава дейност;

4.3.3.1. В звеното по дерматоалергология работи лекар с допълнителна квалификация по дерматоалергология и лаборант.

4.3.3.2. Обект на изследване са всички алергични състояния на кожата.

4.3.3.3. Извършват се епикутанни тестувания със стандартна и/или разширени и специализирани европейски серии; прик-тестове; интрадермални тестувания; автоложен серумен тест; специфични изследвания при спонтанна и фисикална уртикария.

4.3.3.4. Звеното по дерматоалергология се състои от: приемен кабинет и основно помещение за лабораторна дейност и тестуване.

4.3.3.4.1. Приемен кабинет - използва се за клинична консултация на болните с дерматоалергологични заболявания, в това число анамнеза, дерматологичен и дерматоалергологичен преглед, преценка на необходимостта от провеждане на алергологично тестуване, попълване на съответните фишове за алергологично тестуване и лабораторни журнали; кабинетът може да бъде отделен от основното лабораторно помещение или да се обособи като функционална част от него.

4.3.3.4.2. Основно помещение за лабораторна дейност и тестуване - използва се за всички манипулации, свързани с различните видове алергологично тестуване и съхранение на тестовете.

4.3.3.5. Звеното по дерматоалергология трябва да е с добро общо и локално (на работните места) осветление, да разполага с необходимите реактиви/тестове за алергологична диагностика, лабораторно обзавеждане; хладилник за съхранение на тестовете и другите реактиви.

4.3.4. Кабинет за функционална диагностика на кожата:

4.3.4.1. кабинетът е препоръчителен за структура от трето ниво на компетентност;

4.3.4.2. в кабинета по функционална диагностика работи лекар-дерматолог;

4.3.4.3. извършват се изследвания за измерване на трансепидермалната водна загуба, кожна еластичност, релеф на кожата и други функционални изследвания;

4.3.4.4. кабинетът трябва да е оборудван с климатик предвид спецификата на изследванията.

4.4. Изисквания за персонал:

4.4.1. в структурата работят лекар/и със специалност по кожни и венерически болести, под чийто/чиито контрол и ръководство могат да работят и лекар/и с друга специалност или без специалност, които осигуряват оказване на пълноценни грижи за изпълнявания обем и сложност на дейността;

4.4.2. изисквания към специалистите по здравни грижи: поне една старша медицинска сестра с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по специалността "Управление на здравните грижи"; няма специфични изисквания към другите медицински сестри;

4.4.3. няма специфични изисквания за други специалисти/лица (в структурата, в лечебното заведение).

4.5. Изисквания към процеса на осъществяване на дейността:

4.5.1. лечение на всички остри, обострени и хронични кожно-венерически заболявания с комплицирано протичане, включително кожни лимфоми, еритродермии и животозастрашаващи дерматози, и при които се предполагат инвазивни и интензивни диагностични и терапевтични процедури;

4.5.2. разрешаване на сложни диференциално-диагностични проблеми чрез използването на допълнителни специализирани патоморфологични, клинико-лабораторни, инструментални и инвазивни изследвания за диагностика, изискващи преценка относно насочване за последващо хирургично лечение;

4.5.3. лечение на вече диагностицирани заболявания, при които терапевтичният подход и схема на лечение са уточнени и стартирани;

4.5.4. симптоматично лечение при хронично прогресиращи и онкологични заболявания в сферата на кожно-венерическите болести;

4.5.5. извършване на междуболнични консултации в сферата на кожно-венерическите заболявания;

4.5.6. диагностика, стадиране и хирургично лечение на онкологични кожни заболявания.

4.6. Изисквания за вида и обема медицински дейности: в клиника/отделение по "Кожни и венерически болести" от трето ниво на компетентност трябва да се изпълняват всички процедури и да се спазват всички изисквания, определени за клиника/отделение от второ ниво на компетентност.

5. Изисквания за осъществяване на дейността по специалността в центровете по кожно-венерически заболявания (със и без легла):

5.1. Изисквания към структурата:

5.1.1. разкритите структури за нестационарно лечение на болни с кожно-венерически заболявания към центрове за кожно-венерически заболявания осъществяват своята дейност при спазване изискванията на настоящия стандарт за извънболнични структури по раздел III, т. 2;

5.1.2. разкритите структури за стационарно лечение на болни с кожно-венерически заболявания към центрове за кожно-венерически заболявания с легла за диагностичен и лечебен престой осъществяват своята дейност при спазване изискванията на този стандарт за болнични структури II или III ниво на компетентност.

5.2. Изисквания към оборудването:

5.2.1. Разкритите структури за нестационарно лечение на болни с кожно-венерически заболявания към центрове за кожно-венерически заболявания осъществяват своята дейност при спазване на изискванията на настоящия стандарт за извънболнични структури по раздел III, т. 2.

5.2.2. Разкритите структури за стационарно лечение на болни с кожно-венерически заболявания към центрове за кожно-венерически заболявания с легла за диагностичен и лечебен престой осъществяват своята дейност при спазване изискванията на този стандарт за болнични структури II или III ниво на компетентност.

5.3. Изисквания към апаратурата: спрямо вида на специализираната дейност по този стандарт и отговарящо на актуалните нормативни изисквания по Закона за медицинските изделия и др.

5.4. Изисквания към персонала:

5.4.1. В центъра по кожно-венерически болести работят най-малко двама лекари-специалисти по "Кожни и венерсички болести". Дейността се ръководи и извършва от лекар с призната специалност "Кожни и венерически болести". В центъра по кожни и венерически болести може да работи и специализант или лекар без или със друга специалност, който изпълнява дейността под контрола и ръководството на лекар с призната специалност "Кожни и венерически болести".

5.4.2. В центъра по кожно-венерически болести работи най-малко една медицинска сестра с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по специалността "Управление на здравните грижи". Медицинската сестра осъществява диагностика на нуждите, промотивни, профилактични, клинични и рехабилитационни здравни грижи в съответствие с кодекса за професионална етика и в рамките на своите компетенции самостоятелно или под ръководството на лекар-специалист по кожни и венерически болести.

5.4.3. В центъра по кожни и венерически болести могат да работят и лица с немедицинско образование, които в рамките на своята професионална квалификация и компетентност участват като членове на екипа в извършването на дейностите. Конкретните права, задължения и отговорности на лицата с немедицинско образование се определят в длъжностната характеристика по сключен трудов договор или изрично в условията по сключен граждански договор.

5.5. Стерилизацията и дезинфекцията, както и събирането, съхраняването и последващото третиране на битовите отпадъци и опасните отпадъци от медицинската дейност се извършват в съответствие с действащите нормативни изисквания.

6. Изисквания за осъществяване на дейността по специалността в комплексните онкологични центрове (със и без легла):

6.1. Разкритите структури за нестационарно лечение на болни с кожно-венерически заболявания към комплексните онкологични центрове осъществяват своята дейност при спазване изискванията на настоящия стандарт за извънболнични структури по раздел III, т. 2.

6.2. Разкритите структури за стационарно лечение на болни с кожно-венерически заболявания към комплексните онкологични центрове с легла за диагностичен и лечебен престой осъществяват своята дейност при спазване изискванията на този стандарт за болнични структури II или III ниво на компетентност.

Раздел IV. Изисквания към процеса на осъществяване на дейността

1. Общи дейности за всички структури от раздел III:

1.1. консултации на пациенти със съмнение или с уточнено кожно и венерическо заболяване, насочени от общопрактикуващия лекар;

1.2. осъществяване на специализирани диагностични дейности, планови и спешни общотерапевтични манипулации, както и специфично лечение на пациенти със заболявания, неизискващи стационарни условия, в обем и вид;

1.3. насочване за хоспитализация, наблюдение, контролни кръвни, биохимични и образни изследвания, консултации с други специалисти.

2. Специализирани дейности, които се осъществяват от лекар с призната специалност "Кожни и венерически болести", както и от лица по раздел II, т. 2 в структурите по раздел III, т. 2 - 6, без да се ограничава дейността по медицински показания по други медицински специалности:

2.1. диагностициране на различни видове пигментации на кожата и лечение с различни фармакологични, физични и енергийно-базирани терапии, в това число и лазерни терапии;

2.2. диагностициране и лечение на различни видове заболявания и промени на ноктите и в областта на ноктите с различни фармакологични, физични и енергийно-базирани терапии, в това число и лазерни терапии;

2.3. диагностициране и лечение на различни видове заболявания и промени на косата и скалпа с различни фармакологични, инжекционни, физични и енергийно-базирани терапии, в това число и лазерни терапии;

2.4. диагностициране и лечение на болести на мастните жлези, в това число периорален дерматит, акне и розацея с различни фармакологични, физични и енергийно-базирани терапии, в това число и лазерни терапии;

2.5. провеждане на терапии с регенеративен характер на кожата, ноктите, косата и скалпа;

2.6. по съдови дерматози:

2.6.1. клинична диагностика;

2.6.2. хирургична обработка на рани, отстраняване на некротични тъкани, кюртаж;

2.6.3. септични и асептични превръзки;

2.6.4. терапия чрез ЕБУ;

2.6.5. обучение и консултиране на болния и близките му;

2.7. по дерматоалергология:

2.7.1. клинична диагностика;

2.7.2. назначаване, осъществяване и/или контролиране на изпълнението на кожно-алергичните тестове;

2.7.3. определяне на терапия при алергични заболявания на кожата;

2.7.4. оказване на спешна и адекватна помощ при остра алергична реакция при тестувани пациенти (наличие на спешен шкаф);

2.7.5. извършване на функционални тестове за диагностика на физикална уртикария, автоложен скин-серум тест и други;

2.8. по фототерапия:

2.8.1. клинична диагностика;

2.8.2. назначаване, проследяване и/или осъществяване на фототерапевтични процедури;

2.8.3. определяне на МЕД;

2.8.4. обучение и консултиране на болния и близките му;

2.9. по криотерапия:

2.9.1. клинична диагностика;

2.9.2. назначаване, проследяване и/или осъществяване на криотерапевтична процедура;

2.9.3. обучение и консултиране на болния;

2.10. по детска дерматология:

2.10.1. преглед, профилактика и диспансеризиране на деца от 0 до 18-годишна възраст;

2.10.2. клинична и лабораторна диагностика (взимане на материал за хистологична, имунофлуоресцентна диагностика, алергологична диагностика и др.) и лечение на дерматозите на детската възраст;

2.10.3. профилактика на полово-предаваните инфекции при юношите;

2.10.4. прецизна диагностика и лечение на съдовите тумори и малформации в детска възраст;

2.10.5. съветване и обучение на родителите (младежите) в насока специфични грижи и хигиена на кожата, от новородените до юношите;

2.10.6. проследяване на следните хронични детски дерматози: атопичен дерматит, псориазис вулгарис, ихтиози, генодерматози, ксеродерма пигментозум и др.;

2.11. по дерматохирургия:

2.11.1. кожна биопсия;

2.11.2. електрокаутеризация, аблативни лазери и енергийно-базирани устройства;

2.11.3. хирургично лечение на доброкачествени и злокачествени кожни тумори, хиперплазии, хипертрофии, атрофии, дисплазии, дерматохалазии, метаплазии, дегенеративни кожни промени;

2.11.4. хирургично лечение на рани и улцерации;

2.11.5. инцизия, ексцизия и деруфинг;

2.11.6. хирургично лечение на заболяванията на кожните придатъци;

2.11.7. корекция на вродени и придобити хипотрихози и алопеции чрез хирургични методи, вкл. трансплантация на космени фоликули;

2.12. по дерматохистопатология: изготвяне и отчитане на хистологичен препарат от кожа за диагностика на възпалителни и туморни кожни заболявания, при наличие на специалист със сертификат по дерматохистопатология;

2.13. по дерматомикология:

2.13.1. диагностика и лечение на гъбични заболявания на кожата и нейните придатъци, причинени от дерматофити, дрожди, плесени;

2.13.2. клинична (микологична) диагностика: директно микроскопско изследване с експресна светлина, културелна идентификация на гъбичните причинители (посявка на агар на Sabouraud), диагностика с лампа на Wood;

2.14. по имунофлоресцентна диагностика: диагностика на автоимунни, инфламаторни и имуномедиирани дерматози чрез имунохистохимични методи;

2.15. по дерматоонкология:

2.15.1. диагностика на онкологични заболявания на кожата, лигавиците и кожните придатъци;

2.15.2. изготвяне на план за лечение;

2.15.3. насочване на пациента към отделение по хирургия или специалист по дерматохирургия/хирургия;

2.15.4. назначаване, проследяване и/или осъществяване на фотодинамична терапия;

2.15.5. насочване към онкологична комисия;

2.16. по естетични и/или по терапевтични показания:

2.16.1. анамнеза и дерматологичен статус;

2.16.2. клиничен преглед, оглед на кожата, палпация, оценка на фототипа, определяне на морфотипа на стареене;

2.16.3. апаратна диагностика (дерматоскопия и/или апарат за кожна диагностика);

2.16.4. назначаване на допълнителни изследвания и консултация с други специалисти при необходимост;

2.16.5. анализ и изготвяне на индивидуален план за профилактика и лечение;

2.16.6. инжектиране на резорбируеми импланти (дермални пълнители);

2.16.7. миомодулация и терапия на дерматологични заболявания и състояния чрез невротоксини;

2.16.8. употреба на различни видове химически пилинги;

2.16.9. имплантиране в кожата и подкожните тъкани на резорбируеми конци;

2.16.10. тъканна стимулация чрез инжектиране на колагенови стимулатори;

2.16.11. употреба на различни видове мезотерапевтични методи за биоревитализация и биостимулация;

2.16.12. извършване на плазмотерапия;

2.16.13. приложение на колагенови стимулатори;

2.16.14. приложение на липолитици и ензими в областта на цялото тяло и лицето;

2.16.15. ензимна терапия (за разграждане и тъканна регенерация на кожата и подкожните тъкани);

2.16.16. терапии с дерматологични лазери и енергийно-базирани устройства (ЕБУ), насочени към лечение и/или повлияване на кожата и кожните придатъци, видимите лигавици и полулигавици; в това число, но не само, лазери и ЕБУ, предназначени за:

2.16.16.1. терапия на васкуларни и инфламаторни заболявания (напр., но не само, акне, розацея, демодикоза), малформации и съдови тумори;

2.16.16.2. терапия на хиперпигментации, татуировки и други ендогенни и екзогенни пигментации;

2.16.16.3. заличаване на хипертрофични, атрофични и келоидни цикатрикси;

2.16.16.4. премахване на доброкачествени кожни тумори, кожни преканцерози и някои форми на злокачествени кожни тумори кожен рак (само след хистологична диагностика);

2.16.16.5. перманентна лазерна епилация;

2.16.16.6. терапия на алопеции, ефлувиум;

2.16.16.7. намаляване на фотоиндуцирани кожни промени, структурни промени в кожата, настъпващи в резултат на хронологичното и биологичното стареене на организма;

2.16.16.8. редуциране на локализирана мастна хипертрофия;

2.16.16.9. всички други заболявания, за които съществуват достатъчно медицински доказателства за ефективността и безопасността на лазерната терапия;

2.16.17. диагностициране и лечение на васкуларни и инфламаторни заболявания с различни фармакологични, инжекционни, физични и енергийно-базирани терапии, в това число и лазерни терапии;

2.16.18. приложение на инвазивни, миниинвазивни и неинвазивни радиочестотни, плазмени и ултразвукови апаратни терапии;

2.16.19. корекция на вродени и придобити хипотрихози и алопеции чрез фамакологични и инжекционни методи;

2.16.20. диагностика, лечение и проследяване на: кутис лакса сенилис, изменение на кожата, дължащото се на хронична експозиция на нейонизираща радиация (соларен дерматит, фермерска кожа, моряшка кожа и др.), онихолиза, нокътна дистрофия, онихомикоза, алопеция тоталис, алопеция ареата, алопеция универсалис, андрогенна алопеция (вкл. предизвикана от лекарствени средства), теогенно опадане на косата, анагенно опадане на косата, нецикатрициална форма на отпадене на косата, хипертрихоза,

хирзотизъм, акне (вулгарис, конглобата, вариолиформис, тропика, в детска възраст), розацея, периорален дерматит, ринофима, фоликуларни кисти на кожата и подкожието, хиперхидроза, витилиго, хлоазма, постинфламтарна хиперпигментация, левкодермия, себорейна кератоза, клавус калус, придобита ихтиоза, кератозис пиларис, ксерозис кутис, кератоза, цикатициални състояния на фиброза на кожата, атрофични стрии, келоидни цикатрикси, хипертрофични увреждания на кожата и други;

2.16.21. изготвяне на индивидуален план за последваща профилактика и лечение след проведена терапия, грижи в домашни условия и/или дългосрочна грижа на пациента;

2.17. по полово-предавани болести:

2.17.1. клиничен (венерологичен) преглед, микроскопско изследване на нативни и оцветени препарати на изолати от уро-гениталната система;

2.17.2. поставяне на инжекции (амбулаторно лечение на луес, гонококция и други полово преносими болести);

2.17.3. консултации в други лечебни заведения (акушеро-гинекологични и други структури), чиито пациенти са имали "отклонения" в серологичните изследвания: новородени от майки с луес, родилки и др.;

2.17.4. електрокоагулация, лазерна терапия, криотерапия, кюретаж и хирургична или химична деструкция на островърхи кондиломи;

2.17.5. диагностика и лечение на: баланопостит, вулвовагинити, гонококция, шанкроид, хламидийни, микоплазмени инфекции, генитален херпес, СПИН, инфекции с човешки папиломен вирус и др.

3. Изисквания за задължителни диагностични възможности за центровете по кожно-венерически заболявания с разкрити легла за диагностичен и лечебен престой и без разкрити легла:

3.1. интерпретиране на рутинни параклинични, биохимични и серологични изследвания;

3.2. оглед със светлина на Wood;

3.3. дерматоскопия;

3.4. изваждане на акар от скабиесен ход;

3.5. интерпретиране на резултат от микробиологична посявка;

3.6. интерпретиране на резултат от микологична посявка; извършване на пробата;

3.7. извършване на директна микроскопия с KOH при микози;

3.8. интерпретиране на трихограма при дефлувиуми; извършване на пробата;

3.9. интерпретиране на цитологично изследване - тест на Tzanck при автоимунни и вирусни булозни дерматози и цитонамазка при кожни тумори; извършване на пробата;

3.10. интерпретиране на резултат от хистологично изследване и вземане на материал чрез биопсия с пънч, с кюрета, чрез изрязване с ножица, шейв-ексцизия, инцизия или елиптична ексцизия;

3.11. интерпретиране на резултат от директна имунофлуоресценция;

3.12. интерпретиране на резултат от индиректна имунофлуоресценция на серум при автоимунни булозни дерматози;

3.13. интерпретиране на резултат от индиректна имунофлуоресценция на мехурна течност при автоимунни булозни дерматози;

3.14. интерпретиране на фототест (определяне на минимална еритемна доза, фоточувствителност и фотоалергия); извършване на теста;

3.15. интерпретиране на кожноалергични проби - скарификация;

3.16. интерпретиране на кожноалергични проби - убождане ("прик" тест);

3.17. интерпретиране на кожноалергични проби - епикутанни;

3.18. интерпретиране на кожноалергични проби - интракутанни;

3.19. извършване на капиляроскопия при S. Raynaud и склеродермия;

3.20. витропресия;

3.21. интерпретиране на резултата от епикутанен провокационен тест с контактни алергени; извършване на теста;

3.22. интерпретиране на резултатите от функционалните изследвания на кожата - кожна еластичност, влажност на кожата, мастна секреция, алкално-киселинно равновесие, трансепидермална водна загуба, десквамация, релеф на кожата и кожна температура;

3.23. интерпретиране на общ серумен имуноглобулин (Ig)E;

3.24. интерпретиране на специфичните IgE;

3.25. интерпретиране на серумни нива на имуноглобулини G, A и M;

3.26. интерпретиране на хемолитичната активност на комплемента;

3.27. интерпретиране на фракциите на комплемента (C3, C4, C1 инх. и др.);

3.28. интерпретиране на еозинофилия в периферна кръв;

3.29. интерпретиране на циркулиращи имунни комплекси в серума;

3.30. интерпретиране на серумни криоглобулини и студови аглутинини;

3.31. интерпретиране на антинуклеарни антитела в серума - ANA, анти-dsDNA, анти- Sm, RNP, Ro, La и пр. лупусни маркери;

3.32. интерпретиране на антикоагулантната активност на серума;

3.33. интерпретиране на AST;

3.34. интерпретиране на ревматоиден фактор;

3.35. интерпретиране на кардиолипинови антитела в серум и ликвор (IgG, IgM);

3.36. интерпретиране на серумни нива на Fe, Cu, Zn и други микроелементи при дефлувиуми, алопеция ареата и акродерматитис ентеропатика;

3.37. интерпретиране на серологични изследвания за хелминти и други паразити (токсокароза, токсоплазмоза, ехинококоза, трихинелоза) при алергодерматози.

Раздел V. Критерии за качество на изпълняваните медицински дейности

1. Критерии за качество на изпълняваните медицински дейности в амбулаториите за първична медицинска помощ (индивидуални и групови):

1.1. участие в курсове за повишаване на професионалната квалификация на персонала и научни форуми по специалността;

1.2. повлияване на клиничните оплаквания.

2. Критерии за качество на изпълняваните медицински дейности в амбулаториите за специализирана медицинска помощ (индивидуални и групови):

2.1. участие в курсове за повишаване на професионалната квалификация на персонала;

2.2. брой регистрирани усложнения, възникнали в резултат от диагностични и лечебни дейности;

2.3. удовлетвореност на пациентите от оказаната медицинска помощ (удостоверено с проведени анкетни проучвания, разглеждане и отчитане на получени жалби, сигнали, предложения и др.);

2.4. количествените показатели за оценка са: преминали болни; брой извършени манипулации и операции; брой усложнения в резултат от диагностични и/или лечебни дейности; смъртност;

2.5. юридическа защита на персонала при предизвикване на гражданско или наказателнопроцесуално преследване:

2.5.1. наличие на индивидуални и групови застраховки за професионален риск съобразно предмета на дейност и инвазивни манипулации, включително за вредите, които могат да настъпят вследствие виновно изпълнение на професионалните задължения, съгласно чл. 189 от Закона за здравето;

2.5.2. наличие на образци за информирано съгласие на пациента за предстоящата медицинска манипулация и наличните рискове за живота и здравето.

3. Критерии за качество на изпълняваните медицински дейности в лечебните заведения за болнична помощ с клиники и/или отделения от II ниво на компетентност:

3.1. участие в курсове за повишаване на професионалната квалификация на персонала;

3.2. ефикасност и ефективност на диагностичната работа - съвпадение между приемна и окончателна диагноза;

3.3. ефективно лечение, оценено на базата на повлияване на клиничните оплаквания (намаляване на интензивността на сърбежа и площта на обрива, тежестта на системните оплаквания и др.) в процеса на лечение и след завършването му (оздравели и с подобрение - над 80 %);

3.4. крайни резултати от медицинското обслужване - отчитане на броя и относителния дял на изписаните пациенти и резултата от проведеното лечение - оздравели, с подобрение, без промяна в състоянието, с влошаване или починали при приключване на болничния престой;

3.5. брой регистрирани усложнения, възникнали в резултат от диагностични и лечебни дейности;

3.6. удовлетвореност на пациентите от оказаната медицинска помощ (удостоверено с проведени анкетни проучвания, разглеждане и отчитане на получени жалби, сигнали, предложения и др.);

3.7. количествените показатели за оценка са: преминали болни; брой извършени манипулации и операции; използваемост на легловия фонд; оборот на легло; среден престой на пациента в лечебното заведение; следоперативни усложнения;

3.8. юридическа защита на персонала при предизвикване на гражданско или наказателнопроцесуално преследване:

3.8.1. наличие на индивидуални и групови застраховки за професионален риск съобразно предмета на дейност и инвазивни манипулации, включително за вредите, които могат да настъпят вследствие виновно изпълнение на професионалните задължения, съгласно чл. 189 от Закона за здравето; застраховането се извършва от ръководителя на лечебното заведение;

3.8.2. наличие на образци за информирано съгласие на пациента за предстоящата медицинска манипулация и наличните рискове за живота и здравето.

4. Критерии за качество на изпълняваните медицински дейности в лечебните заведения за болнична помощ с клиники и/или отделения от III ниво на компетентност:

4.1. участие в курсове за повишаване на професионалната квалификация на персонала;

4.2. ефикасност и ефективност на диагностичната работа - съвпадение между приемна и окончателна диагноза;

4.3. ефективно лечение, оценено на базата на повлияване на клиничните оплаквания (намаляване на интензивността на сърбежа и площта на обрива, тежестта на

системините оплаквания и др.) в процеса на лечение и след завършването му (оздравели и с подобрение - над 80 %);

4.4. крайни резултати от медицинското обслужване - отчитане на броя и относителния дял на изписаните пациенти и резултата от проведеното лечение - оздравели, с подобрение, без промяна в състоянието, с влошаване или починали при приключване на болничния престой;

4.5. брой регистрирани усложнения, възникнали в резултат от диагностични и лечебни дейности;

4.6. удовлетвореност на пациентите от оказаната медицинска помощ (удостоверено с проведени анкетни проучвания, разглеждане и отчитане на получени жалби, сигнали, предложения и др.);

4.7. количествените показатели за оценка са: преминали болни; брой извършени манипулации и операции; използваемост на легловия фонд; оборот на легло; среден престой на пациента в лечебното заведение; следоперативни усложнения;

4.8. юридическа защита на персонала при предизвикване на гражданско или наказателнопроцесуално преследване:

4.8.1. наличие на индивидуални и групови застраховки за професионален риск съобразно предмета на дейност и инвазивни манипулации, включително за вредите, които могат да настъпят вследствие виновно изпълнение на професионалните задължения, съгласно чл. 189 от Закона за здравето; застраховането се извършва от ръководителя на лечебното заведение;

4.8.2. наличие на образци за информирано съгласие на пациента за предстоящата медицинска манипулация и наличните рискове за живота и здравето.

5. Критерии за качество на изпълняваните медицински дейности в комплексните онкологични центрове:

5.1. при липса на легла - като критериите за амбулатория за специализираната медицинска помощ (индивидуална и групова);

5.2. при наличие на легла - като критериите за болнична медицинска помощ (многопрофилна и специализирана), съответно на нивото на компетентност - второ или трето.

6. Критерии за качество на изпълняваните медицински дейности в центровете за кожно-венерически заболявания:

6.1. при липса на легла - като критериите за амбулатория за специализираната медицинска помощ (индивидуална и групова);

6.2. при наличие на легла - като критериите за болнична медицинска помощ (многопрофилна и специализирана), съответно на нивото на компетентност - второ или трето.